

باسمه تعالی

طرح قانونی

طرح ناظر بر تأسیس و فعالیت سازمانهای مردم نهاد (غیر دولتی)

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای ۴ نفر از نمایندگان رسیده است، جهت طی مراحل قانونی تقدیم می شود.

مقدمه (دلایل توجیهی):

از آنجا که امروزه به ویژه در دو دهه اخیر سازمانهای مردم نهاد از رشد چشمگیری برخوردار بوده و نظر به ضرورت فراهم ساختن بستر لازم برای مشارکت مردم و گروه های اجتماعی در توسعه پایدار کشور و نیز با توجه به تعدد قوانین ناظر بر فعالیت سازمانهای غیردولتی در زمینه های ثبت، نظارت، فعالیت و... و نیز فقدان پاسخگویی این قوانین و مقررات به مسائل و نیازهای سازمانهای مردم نهاد به ویژه در زمینه های امور مالی و حقوق و تکالیف آنها در جامعه از یکسو و تعدد مراکز تصمیم گیری و برخورد سلیقه ای با سازمانهای مردم نهاد از سوی دیگر و با در نظر گرفتن دلایل ذیل لزوم تدوین و تصویب قانون جامع و مستقل سازمانهای مردم نهاد احساس میگردد: ۱- ابهامات در روابط بین سازمانهای مردم نهاد و بخشهای دیگر جامعه (دولت، بخش خصوصی و...) ۲- مخدوش شدن مرزهای هویتی سازمانهای غیردولتی و حوزه سیاسی ۳- مقوله تجهیز منابع برای سازمانهای مردم نهاد در جامعه و موانع فراروی آن ۴- ابهام موجود در روابط بین سازمانهای مردم نهاد و جامعه بین المللی ۵- فقدان تضمین شفافیت و پاسخگویی سازمانهای مردم نهاد به گروه های ذینفع ۶- رسمیت یافتن نقش سازمانهای غیردولتی در فرآیند تصمیم سازی و تصمیم گیری در جامعه ۷- فراهم نمودن زمینه قانونی لازم برای تحقق و تأمین آزادی های اساسی آحاد مردم برای تأسیس سازمان مردم نهاد

محمد رضا صباغیان بافقی - حسینعلی حاجی دلیگانی - مصطفی پوردهقان اردکان - غلامحسین زارعی

عنوان طرح: طرح ناظر بر تأسیس و فعالیت سازمانهای مردم نهاد (غیردولتی)

فصل اول- کلیات و تعاریف

ماده ۱- در این قانون واژه ها و عبارات زیر به جای مفاهیم مشروح مربوط به کار میرود:

الف- سازمانهای مردم نهاد: که از این به بعد در این قانون «سازمان» نامیده میشود به سازمانهایی اطلاق میگردد که توسط گروهی از اشخاص حقیقی و حقوقی غیرحکومتی به صورت داوطلبانه با رعایت مقررات ذیل تأسیس شده و فعالیت آنها غیرانتفاعی عام المنفعه، انسان دوستانه و غیرسیاسی میباشد.

تبصره ۱- غیرحکومتی: به این معنی است که دستگاه های حکومتی در تأسیس و اداره «سازمان» دخالت نداشته باشند. مشارکت مقامات و کارکنان حکومتی در صورتی که خارج از عنوان و سمت دولتی آنان باشد، مانع وصف غیرحکومتی «سازمان» نخواهد بود.

تبصره ۲- داوطلبانه: به معنای مشارکت در تأسیس، فعالیت و اداره «سازمان» بر اساس اراده آزاد اشخاص بدون الزام قانونی یا قضائی است.

تبصره ۳- غیرانتفاعی عام المنفعه: عبارت است از فعالیتهایی که در جهت منافع و خیر جامعه بوده و شامل فعالیتهای تجاری، صنفی و انتفاعی نمیشود. همچنین عدم انجام سایر فعالیتهای که بهمینطور تقسیم منافع بین اعضاء، مؤسسان، مدیران و کارکنان «سازمان» باشد.

تبصره ۴- انسان دوستانه: فعالیتهای «سازمان» فارغ از نژاد، رنگ، مذهب، جنس، سن و شغل برای بهبود شرایط زندگی انسانها انجام شود.

تبصره ۵- غیرسیاسی: عبارت است از عدم فعالیت سیاسی، تحت عنوان شخصیت حقوقی «سازمان»، بهگونهای که مشمول ماده (۱) قانون احزاب نگردد.

تبصره ۶- عناوین «جمعیت»، «انجمن»، «کانون»، «گروه»، «مجمع»، «مؤسسه»، «بنیاد» و نظایر آن میتواند به جای واژه سازمان در نامگذاری به کار گرفته شود.

• شبکه: به مجموعههای از «سازمان» های مردم نهاد اطلاق میشود که با تعیین اهداف مشترک یا پیرامون موضوع فعالیت تخصصی مشترک شکل میگیرد.

تبصره- عناوین «شورای هماهنگی»، «خانه»، «اتحادیه» «فدراسیون» و نظایر آن میتواند به جای واژه شبکه در نامگذاری به کار گرفته شود.

پ- هیأت مؤسس: به مجموعه اشخاصی گفته میشود که «سازمان» را تأسیس مینمایند.

تبصره- هیأت مؤسس «شبکه» را «سازمان» های متقاضی تأسیس شبکه مربوطه تشکیل میدهند.

- سند ثبت: سندی است که توسط اداره کل ثبت شرکتها و مالکیت صنعتی با رعایت ضوابط این قانون در جهت تأسیس «سازمان» یا «شبکه» صادر میشود.
- هیأت حقیقت یاب: نمایندگان «سازمان»ها یا «شبکه»هایی هستند که درخصوص موضوع فعالیتشان نسبت به اقدامات دستگاه های دولتی و نهادهای عمومی طرح سؤال کرده و گزارش بررسیهای انجام شده را به گروه های ذینفع اعلام مینمایند.

ماده ۲- هیأت های نظارت شهرستان، استان، ملی که ترکیب اعضای آن به شرح ذیل میباشد، وظیفه نظارت بر فعالیت «سازمان»ها و «شبکه»ها را بر طبق مواد این قانون به عهده دارد.

۱- هیأت نظارت شهرستان: شامل نمایندگان تام الاختیار فرمانداری، نیروی انتظامی، اداره امور اقتصادی و دارایی، شورای اسلامی شهرستان، دستگاه تخصصی حسب مورد و سه نماینده از «سازمان»های مردم نهاد حوزه شهرستان

۲- هیأت نظارت استان: شامل نمایندگان تام الاختیار استانداری، نیروی انتظامی، اداره کل امور اقتصادی و دارایی، شورای اسلامی استان، دستگاه تخصصی حسب مورد و سه نماینده از «سازمان» های مردم نهاد حوزه استان

۳- هیأت نظارت ملی: شامل نمایندگان تام الاختیار وزارت کشور، شورای عالی استانها، نیروی انتظامی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، دستگاه تخصصی حسب مورد و سه نماینده از «سازمان»های مردم نهاد در حوزه ملی

تبصره ۱- اعضای مردم نهاد هیأت های نظارت شهرستان و استان نمایندگان منتخب «سازمان»های مردم نهاد حوزه های مربوطه هستند که بهطور مستقیم هردو سال یکبار از طریق برگزاری انتخابات تعیین میشوند.

تبصره ۲- اعضای مردم نهاد هیأت نظارت ملی نمایندگان منتخب اعضای هیأت های نظارت شهرستانها و استانها میباشند.

تبصره ۳- محل دبیرخانه هیأت های نظارت و ساز و کار انجام وظایف آنها و نیز نحوه برگزاری انتخابات تبصره های (۱) و (۲) این ماده را آیین نامه اجرایی این قانون تعیین میکند.

ماده ۳- موضوع فعالیت «سازمان» مشتمل بر حوزه های: توسعه اجتماعی، عمران و آبادانی، فرهنگی، اجتماعی، هنری، حفظ آثار فرهنگی و تاریخی، ورزشی، نیکوکاری و امور خیریه، کودکان، بشردوستانه، رفاه، امدادی، حمایتی، توانبخشی، مهارتهای زندگی، کاهش فقر، امور زنان، امور جوانان، خانواده، بیماران، بهداشت و درمان، ارتقای سلامت، محیط زیست، منابع طبیعی، گردشگری، علمی، تحقیق و توسعه، حقوقی، اوقات فراغت و نظایر آنکه در اساسنامه سازمان آمده است، میباشد.

فصل دوم- حقوق و تکالیف

ماده ۴- «سازمان» حق دارد متناسب با موضوع فعالیت خود، با رعایت این قانون و سایر قوانین و مقررات مربوطه فعالیت و ازجمله نسبت به موارد زیر اقدام نماید:

الف- ارائه خدمات مورد نیاز جامعه

ب- اظهارنظر و پیشنهاد راهکارهای مناسب در:

۱- مسائل و چالشهای بخشهای مختلف جامعه

۲- فرآیند سیاستگذاری و برنامه ریزی و اجراء در سطح محلی، منطقه ای و ملی

۳- آثار و نتایج سیاستگذاریها و برنامه های اجرایی دستگاه های دولتی، عمومی، غیردولتی و سازمانهای بین المللی در جامعه

پ- تسهیل و اجرای برنامه ها و پروژه های دستگاه های دولتی، عمومی، خصوصی و سازمانهای بین المللی ازطریق توافق و تفاهم با آنها

ت - برگزاری اجتماعات و راهپیمایی ها در جهت تحقق اهداف «سازمان»

ث- انتشار نشریه و ایجاد سایت اینترنتی

ج- حق دادخواهی در مراجع قضائی و شوراهای حل اختلاف

چ- تشکیل هیأت های حقیقت یاب

ح- اجرای هرنوع برنامه برای تأمین اهداف مقرر در اساسنامه «سازمان»

خ- تشکیل یا عضویت در «شبکه» های مختلف در سطح محلی و ملی و بین المللی

د- عقد قرارداد با اشخاص حقیقی و حقوقی و دولتی و غیردولتی داخل و خارج

ماده ۵- هزینه های «سازمان» از منابع زیر تأمین میشود:

الف- هدیه، اعانه و هبه اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از داخلی و خارجی و دولتی و غیردولتی

ب- وقف و حبس

پ- وجوه حاصل از فعالیتهای انجام شده در چهارچوب این قانون و اهداف و موضوع فعالیت مندرج در اساسنامه «سازمان»

ت- حق عضویت در «سازمان»

ث- أخذ وام و تسهیلات از بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری

ماده ۶- میزان منابع دریافتی «سازمان» از محل منابع دستگاه های دولتی حداکثر نباید بیش از شصت درصد (۶۰٪) بودجه سالانه آن «سازمان» باشد.

ماده ۷- «سازمان» موظف است در زمان عقد قرارداد برای دریافت کمک از آژانسهای وابسته به ملل متحد و دیگر منابع خارجی، مشخصات منبع کمک کننده، میزان کمک و موضوع آن را به صورت مشروح بر حسب مورد به «هیأت نظارت» مربوط اعلام کند.

ماده ۸- «سازمان» موظف است گزارش عملکرد اجرائی و مالی سالانه خود را حداکثر تا چهارماه پس از پایان هر سال مالی به هیأت نظارت حوزه مربوطه ارائه نماید. همچنین نسبت به انتشار خلاصه گزارش سالانه مذکور برای اطلاع گروه های ذینفع در حوزه فعالیت مربوطه خود اقدام کند.

ماده ۹- کلیه دریافتها و پرداختهای «سازمان» باید از طریق حساب بانکی «سازمان» صورت پذیرد و «سازمان» موظف است که کلیه عملکرد مالی «سازمان» را در دفاتر قانونی مربوطه ثبت و ضبط کند.

ماده ۱۰- تقسیم دارایی و مازاد درآمد «سازمان» در میان مؤسسان، اعضا و مدیران و کارکنان آن قبل و پس از انقلاب، ممنوع است.

ماده ۱۱- «سازمان» موظف است امکان دسترسی، بازرسان هیأت نظارت حوزه مربوطه را به اطلاعات و اسناد خود فراهم کند.

بازرسان باید در حضور نماینده «سازمان» و صرفاً در محل دفتر «سازمان» اسناد و اطلاعات مذکور را بررسی نمایند. نحوه بررسی باید بهگونهای باشد که به وظایف «سازمان» خللی وارد نیاید. خارج کردن اسناد از «سازمان» به منظور بازرسی، جز به حکم دادگاه صالح ممنوع است.

ماده ۱۲- «سازمان» هایی که در اساسنامه خود موضوع امداد و نجات را پیش بینی نموده باشند، هنگام بروز حوادث غیرمترقبه مانند زلزله و غیره به منظور ارائه خدمات، فقط لازم است مراتب را به ستاد حوادث غیرمترقبه حوزه فعالیت خود اطلاع دهند.

ماده ۱۳- «سازمان» از حق دسترسی به اطلاعات طبقه بندی نشده موجود در حیطه فعالیت خود در دستگاه ها، نهادها، وزارتخانه ها و نهادهای عمومی دولتی برخوردار بوده و دستگاه های مزبور مکلف به همکاری با آنها میباشند.

ماده ۱۴- سازمانها و مؤسسات دولتی و عمومی موظف هستند در فرآیند تصمیم گیری نسبت به اخذ نظرات از «سازمان» ها و «شبکه» ها اقدام نموده و حسب مورد آنها را برای شرکت در جلسات دعوت نمایند.

ماده ۱۵- دولت مکلف است وظایف، امور و فعالیتهای قابل واگذاری دستگاه های اجرائی به «سازمان» ها را شناسایی و نسبت به واگذاری آنها اقدام نماید. «سازمان» ها و «شبکه» ها نیز حق دارند پیشنهادهای خود را در این خصوص به دولت ارائه کنند.

ماده ۱۶- دستگاه ها و سازمانهای دولتی مکلف هستند زمینه مشارکت «سازمان» و «شبکه» را در نظارت بر حسن اجرای امور عمومی را فراهم نموده و حسب مورد موظفند با هیأت های حقیقت یاب آنها همکاری نمایند.

ماده ۱۷- «سازمان» ها و «شبکه» ها حق دارند در موضوع فعالیتهای خود و در جهت صیانت از منافع عمومی جامعه، علیه اشخاص حقیقی و حقوقی بر اساس گزارش هیأت های حقیقت یاب در مراجع قضائی اقامه دعوی کنند.

فصل سوم - تأسیس و ثبت «سازمان»

ماده ۱۸- هیأت مؤسس موظف است تقاضای تأسیس «سازمان» و یا «شبکه» را بر حسب حوزه جغرافیایی فعالیت خود در سطح شهرستان، استان و ملی به ترتیب به اداره ثبت شرکتهای شهرستان، اداره ثبت شرکتهای استان و اداره کل ثبت شرکتهای و مالکیت صنعتی ارائه دهد.

ماده ۱۹- هیأت مؤسس، هیأت مدیره و مدیرعامل و بازرسان «سازمان» باید دارای شرایط زیر باشند:

الف- داشتن حداقل هجده سال تمام- تابعیت ایران- التزام به قانون اساسی

- نداشتن محکومیت کیفری که موجب محرومیت از حقوق اجتماعی شود.
- هیأت مؤسس «سازمان» باید دارای حداقل پنج عضو باشد.

ماده ۲۰- هیأت مؤسس «سازمان» برای انجام امور ثبت «سازمان» باید مدارک زیر را حسب مورد به مرجع ثبتی مذکور در ماده (۱۸) این قانون ارائه نماید:

الف- فرم تقاضانامه تکمیل شده

- تصویر مدارک هویت اعضاء هیأت مؤسس- اساسنامه «سازمان»
- اولین صورتجلسه هیأت مؤسس
- گواهی عدم سوء پیشینه کیفری اعضای مؤسس، مدیران و بازرسان

ماده ۲۱- «سازمان» های متقاضی تشکیل «شبکه» باید دارای شرایط زیر باشند:

الف- حداقل دوسال از تاریخ ثبت و فعالیت آنها گذشته باشد.

ب- به محکومیت‌های بند «ب» یا «ج» تبصره (۲) ماده (۲۷) این قانون محکوم نشده باشند.

پ- تابعیت آنها ایرانی باشد.

ت- تعداد اعضای مؤسس شبکه در سطح ملی حداقل پانزده، در سطح استان حداقل هفت و در سطح شهرستان حداقل پنج سازمان است.

تبصره ۱- مرجع ثبت، حقوق و تکالیف و سایر مقررات «شبکه» ها همان است که برای «سازمان» ها پیشینی شده است.

تبصره ۲- عضویت «سازمان» در هر «شبکه» بر طبق اساسنامه «سازمان» و «شبکه» های مربوطه انجام میگیرد.

ماده ۲۲- هیأت مؤسس «شبکه» برای انجام امور ثبت «شبکه» باید مدارک زیر را حسب مورد به مرجع ثبتی مذکور در ماده (۱۹) این قانون ارائه نماید.

الف- فرم تقاضانامه تکمیل شده

ب- تصویر آگهی ثبتی و روزنامه رسمی سازمانهای عضو هیأت مؤسس شبکه

پ- اساسنامه «شبکه»

ت- صورتجلسه ارکان «سازمان» مبنی بر تصویب عضویت سازمان در هیأت مؤسس شبکه بر طبق اساسنامه آن

ث- معرفینامه رسمی نمایندگان هر سازمان

ماده ۲۳- اساسنامه «سازمان» و «شبکه» باید حاوی موارد زیر باشد:

الف- اهداف- موضوع فعالیت- مدت فعالیت

ت- محدوده جغرافیایی و مرکز اصلی اقامت

ث- نحوه ایجاد شعب

ج- ارکان و تشکیلات، نحوه انتخاب، شرح وظایف و اختیارات و مسئولیتهای آنها

چ- نحوه تعیین صاحبان امضاءهای مجاز

ح- شرایط پذیرش عضو در صورت عضوپذیر بودن «سازمان»

خ- منابع تأمین درآمد و دارایی

د- نحوه تغییر و تجدیدنظر در اساسنامه

ذ- نحوه انحلال

ر- مشخص ساختن وضعیت دارایی ها پس از انحلال

ز- نحوه ارائه گزارش مالی و اجرایی به مراجع ذیربط و ذینفعان

ماده ۲۴- ارکان «سازمان» و «شبکه» شامل حداقل مجمع عمومی اعضاء یا هیأت امناء، هیأت مدیره و مانند آن و مدیرعامل و مانند آن و بازرسان است.

تبصره ۱- مجمع عمومی اعضاء یا هیأت امناء بالاترین مرجع سیاستگذاری و نظارت بر عملکرد سایر ارکان «سازمان» یا «شبکه» میباشد.

تبصره ۲- مجمع عمومی اعضاء یا هیأت امناء به دو صورت عادی و فوقالعاده تشکیل میگردد. شرایط تشکیل و شرح وظایف و اختیارات آنها را اساسنامه «سازمان» تعیین میکند.

تبصره ۳- هیأت مدیره بالاترین رکن اجرایی «سازمان» است و از بین خود یا سایرین یک نفر را به عنوان مدیرعامل انتخاب میکند.

تبصره ۴- اساسنامه «سازمان» و «شبکه» باید رأیگیری آزاد از اعضاء برای انتخاب مدیران و همچنین نحوه تغییر و دوره تصدی آنها و نیز تصمیمات اساسی در ایجاد هرگونه تغییر در اساسنامه را تصریح کند.

ماده ۲۵- «سازمان» باید تابعیت ایرانی داشته باشد.

ماده ۲۶- «سازمان» مکلف است هرگونه تغییرات در مفاد اساسنامه، هیأت مدیره و نشانی را به هیأت نظارت حوزه مربوطه اطلاع داده و نسبت به ثبت آن موارد در مراجع ثبتی و درج در روزنامه رسمی اقدام نماید.

فصل چهارم - نظارت

ماده ۲۷- وظایف «هیأت نظارت» در رابطه با نظارت بر «سازمان»ها و «شبکه»ها در حوزه مربوطه به شرح ذیل می باشد:

الف- دریافت گزارشهای اجرایی و مالی سالانه، «سازمان»ها و «شبکه»ها

ب- بررسی موردی گزارشهای سالانه و انتشار نتایج این بررسیها

پ- بررسی عملکرد اجرایی و مالی «سازمان»ها و «شبکه»ها در صورت طرح شکایت

ت- نظارت بر حسن اجرای مواد این قانون

ث- رسیدگی و اعلام نظر و اتخاذ تصمیم درمورد شکایتهای واصله از «سازمان»ها و «شبکه»ها

ج- شناسایی دستگاه های تخصصی ذیربط موضوعات مندرج در ماده (۳) این قانون و اعلام آن به دستگاه های تخصصی و هیأت های نظارت استان و شهرستان

چ- برگزاری جلسات ماهانه به منظور انجام وظایف خود

تبصره- هیأت نظارت پس از وصول گزارش و یا اطلاع از عدم رعایت مقررات این قانون از سوی سازمان در صورت احراز تخلف به شرح زیر اقدام مینماید:

۱- تذکر شفاهی با مهلت یکماهه برای اصلاح وضعیت

۲- تذکر کتبی با درج در پرونده با مهلت یکماهه برای اصلاح وضعیت

۳- تقاضای توقف موقت فعالیت و یا انحلال «سازمان» از دادگاه صلاحیتدار (حسب مورد)

تبصره ۱- مراتب مذکور توسط «هیأت نظارت» حوزه مربوطه ابلاغ و در پرونده ثبت میشود.

تبصره ۲- «سازمان»ها و «شبکه»ها میتوانند مراتب اعتراض خود از تصمیم هیأت نظارت شهرستان را به هیأت نظارت استان و از تصمیم هیأت نظارت استان به «هیأت نظارت ملی» و از تصمیم هیأت نظارت ملی به دادگاه صلاحیتدار طبق قانون اساسی و سایر قوانین و مقررات جاری کشور تقدیم نمایند.

ماده ۲۸- صدور مجوز فعالیت موردی یا دائم برای «سازمان» خارجی یا بین المللی که قصد فعالیت در کشور را دارد به عهده وزارت امور خارجه است.

ماده ۲۹- نظارت بر فعالیت «سازمان» های خارجی و بین المللی در ایران، به عهده هیأت نظارت ملی است.

فصل پنجم- سایر مقررات:

ماده ۳۰- «سازمان» هایی که از مصادیق این قانون قرار میگیرند و در اجرای مقررات سابق تاکنون ایجاد شده اند، باید ظرف یکسال اساسنامه خود را با مقررات این قانون تطبیق و تغییرات را ثبت کنند.

ماده ۳۱- انحلال «سازمان» یا «شبکه» به دوشکل صورت میپذیرد:

الف- انحلال اختیاری: توسط مدیر یا مدیران «سازمان» یا «شبکه» بر طبق شرایط مقرر در اساسنامه به عمل میآید. در صورتی که در اساسنامه متصدی امر تصفیه معین نشده باشد مجمع عمومی فوق العاده حداقل سه نفر را به عنوان هیأت تصفیه انتخاب میکند و این هیأت موظف خواهد بود پس از رسیدگی به حسابها و تسویه بدهی ها و وصول مطالبات باقیمانده و تعیین دارایی مسلم (اعم از منقول و غیرمنقول) دارایی «سازمان» را به تصویب مجمع عمومی فوقالعاده برساند. هیأت مذکور موظف است نتیجه را به مرجع ثبت مربوطه ارائه و در روزنامه رسمی درج نماید.

ب- انحلال اجباری: با رأی قطعی دادگاه صلاحیت دار- اعم از آن که رأساً به موضوع رسیدگی کرده باشد و یا بر اساس تقاضای هیأت نظارت این قانون- صورت میپذیرد. در صورتی که اساسنامه «سازمان» یا «شبکه» متصدی امر تصفیه را معین نکرده باشد دادگاه در ضمن حکم انحلال دو یا چند نفر از «سازمان» یا «شبکه» مذکور و یا «سازمان» ها یا «شبکه» های با موضوع فعالیت مشابه را برای امر تصفیه معین میکند.

تبصره ۱- چنانچه مدت فعالیت «سازمان» یا «شبکه» در اساسنامه به صورت محدود، قید شده باشد، پس از انقضای آن «سازمان» یا «شبکه» خود به خود منحل میشود.

تبصره ۲- تعیین تکلیف هرگونه داراییهای «سازمان» یا «شبکه» پس از انحلال بر طبق مفاد اساسنامه «سازمان» یا «شبکه» خواهد بود. در صورتیکه در اساسنامه «سازمان» یا «شبکه» مراتب تعیین تکلیف داراییها مشخص نشده باشد، کلیه داراییها با تصویب کارگروه (کمیته) نظارت مربوطه و با نظارت هیأت تصفیه به «سازمان» ها یا «شبکه» های با موضوع فعالیت مشابه واگذار خواهد شد.

ماده ۳۲- تشکلهای کارگری و کارفرمایی موضوع فصل ششم قانونکار، واحدهای آموزش عالی و یا مؤسسات پژوهشی موضوع بند «ل» ماده (۱) قانون اصلاح قانون تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی مصوب ۳۵۳۱، آموزشگاه های علمی آزاد و نیز مدارس غیرانتفاعی موضوع قانون تأسیس مدارس غیردولتی و

سایر «سازمان» ها که در نص قوانین جاری صراحتاً اجازه تأسیس و انحلال آنها به عهده دستگاه های دولتی واگذار شده اند، از شمول «سازمان» موضوع این قانون خارج میشود.

ماده ۳۳- آیین نامه اجرائی این قانون ظرف سه ماه از تاریخ تصویب، توسط معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و وزارتخانه های کشور و اموراتصادی و دارایی تدوین و ابلاغ میگردد.

ماده ۳۴- از تاریخ ابلاغ این قانون، سایر قوانین، مقررات و آییننامه های متناقض با این قانون لغو میگردد.

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح

قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین در مورد طرح ناظر بر تأسیس و فعالیت

سازمانهای مردم نهاد (غیردولتی تقدیم می شود).

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

۱- سابقه تقدیم

بر اساس ماده ۱۳۰ آئین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی		
طرح/لایحه جاری قبلاً تقدیم	☒ نگردیده است	☐ گردیده است

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

طرح/لایحه تقدیمی، از حیث ضوابط تدوین ایراد اساسی ندارد		
۱ دارای موضوع و عنوان مشخص:	☒ است	☐ نیست
۲ عنوان با مفاد طرح/لایحه، منطبق:	☒ است	☐ نیست
۳ دلایل مندرج در مقدمه توجیهی کافی و به دور از اجمال:	☒ است	☐ نیست
۴ توضیحات راجع به ضرورت رسیدگی به قید فوریت در مقدمه ارائه:	☐ شده است	☒ نشده است
۵ طرح دارای موضوع واحد:	☐ است	☒ نیست
• و ارائه آن در قالب:	☐ ماده واحده	☒ مواد متعدد
• با ایراد مواجه:	☒ نیست	☐ است
۶ بند ۹ سیاست های کلی نظام قانونگذاری مبنی بر رعایت اصول قانون نویسی و قانونگذاری، لحاظ:	☒ شده است	☐ نشده است

شرح نظر کارشناسی اداره کل تدوین قوانین در خصوص ضوابط تدوین

۱- در مقدمه توجیهی طرح به قید دوفوریت اشاره ای نشده است. ۲- در مواد ۱، ۱۹ و ۲۰ شمارش بندها به درستی انجام نشده و تبصره اول ماده ۲۷ شماره نخورده است. ۳- در تبصره ۱ و ۲ ماده (۲) اشاره به عبارت «اعضای مردم نهاد» شده است که مناسب است به جای آن عبارت «نمایندگان سازمانهای مردم نهاد» ذکر شود. ۴- در ماده ۱۰ عبارت «قبل و پس از انقلاب» ارتباط قابل فهمی با سایر مطالب ندارد. ۵- در بند(الف) ماده ۱۹ مناسب است به جای عبارت «نداشتن محکومیت کیفری که موجب محرومیت از حقوق اجتماعی شود» به عبارت «نداشتن سوء پیشینه کیفری» جایگزین آن شود. ۶- در بند(ب) ماده ۲۱ معلوم نیست کدام محکومیت ها مدنظر است. ظاهراً شماره بندها اشتباه شده است. ۷- درج عبارت «از تاریخ تصویب این قانون در ماده ۳۳ زائد است و باید حذف شود. وفق قاعده عمومی مندرج در ماده ۲ قانون مدنی زمان آغاز آثار قانون تاریخ لازم الاجرا شدن آن است نه زمان تصویب آن ۸- در ماده ۳۴ اشاره به قوانین متناقض و لغو آن کرده است که لازم

۳- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

طرح/لایحه تقدیمی، از حیث ضوابط ماهوی ایراد اساسی ندارد		
طرح/لایحه با سند چشم انداز و سیاست های کلی نظام:	☒ مطابقت دارد	☐ تعارض ندارد
۱ طرح/لایحه با اصل ۳ قانون اساسی مغایرت:	☒ ندارد	☐ دارد
۲ طرح/لایحه با اصل ۱۵ قانون اساسی مغایرت:	☐ ندارد	☒ دارد
۳ طرح/لایحه با اصل ۵۲ قانون اساسی مغایرت:	☒ ندارد	☐ دارد
۴ طرح/لایحه با اصل ۵۳ قانون اساسی مغایرت:	☒ ندارد	☐ دارد
۵ طرح/لایحه با اصل ۶۰ قانون اساسی مغایرت:	☒ ندارد	☐ دارد
۶ طرح/لایحه با اصل ۷۳ قانون اساسی مغایرت:	☒ ندارد	☐ دارد
۷ طرح/لایحه با اصل ۱۳۸ قانون اساسی مغایرت:	☒ ندارد	☐ دارد
۸ طرح/لایحه با اصل ۱۱۲ قانون اساسی مغایرت:	☒ ندارد	☐ دارد
۹ طرح/لایحه با اصل ۱۵۸ قانون اساسی مغایرت:	☒ ندارد	☐ دارد
۱۰ طرح/لایحه با سایر اصول قانون اساسی مغایرت:	☒ ندارد	☐ دارد
۱۱		

شرح نظر کارشناسی اداره کل تدوین قوانین در خصوص ضوابط ماهوی

در خصوص سند چشم انداز و سیاست های کلی نظام

در خصوص مغایرت با اصول قانون اساسی

۱- متن طرح مذکور از نظر نگارشی و ادبی نیاز به ویرایش و بازنگری دارد. ۲- در ماده (۱) طرح مذکور، عبارت «در معانی مشروح ذیل» جایگزین عبارت «به جای مفاهیم مشروح مربوط» شود. ۳- در بند (الف) ماده (۱) طرح مذکور، مناسب است از واژه «سازمان» با توجه به اینکه این واژه در این قانون بکار برده شده است، تعریف قانونی، ارائه شود. ۴- در بند (الف) و بالتبع در تبصره (۱) ماده (۱) طرح مذکور، مناسب است واژه «غیر

دولتی» جایگزین واژه «غیر حکومتی» شود. ۵- در تبصره (۱) ماده (۱) طرح مذکور، عبارت « مقامات و کارکنان حکومتی» مبهم و مغایر بند (۹) سیاست های کلی نظام قانونگذاری است. مناسب از تعریف قانونی مناسب از این مقامات و کارکنان و دایره شمول آنان ارائه گردد. ۶- در ماده (۱) طرح مذکور، ارائه تعریف از برخی واژگان از جمله «داوطلبانه»، «غیرانتفاعی»، «عام المنفعه» و «انسان دوستانه»، با توجه به تکرار کاربرد آنان در قوانین متعدد، ضرورتی ندارد. ۷- در تبصره (۵) ماده (۱) طرح مذکور، تعریف واژه «غیر سیاسی» به «عدم فعالیت سیاسی» مبهم و مغایر اصول و سیاست های کلی نظام قانونگذاری است. ۸- در تبصره (۵) ماده (۱) طرح مذکور، مناسب است عنوان قانون مطرح شده ذیل عنوان «قانون احزاب»، بطور کامل و دقیق درج شده و مشخص گردد منظور دقیق قانونگذار ارجاع به کدام قانون است. ۹- در تبصره (۶) ماده (۱) طرح مذکور، علاوه بر ویرایش نگارشی متن تبصره، می توان عناوین مشابه در معنای سازمان را مقید و مشروط به «در صورت داشتن فعالیت مشابه با سازمان» نمود. ۱۰- در ماده (۱) طرح مذکور، عناوین و تبصره ها به درستی جایگذاری نشده و نیاز به اصلاح دارد. ۱۱- در تبصره ذیل عنوان تعریف شبکه (۴)، واژه «فدراسیون» واژه انگلیسی است و کاربرد آن مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است. ۱۲- تبصره (۲) ماده (۲)، را می توان به شیوه تبصره (۱) تدوین نمود تا متن تبصره مشتمل بر طریق تعیین و مدت فعالیت آنان نیز باشد. ۱۳- در جزء (۲) ماده (۴) طرح مذکور، عبارت «فرآیند سیاستگذاری» مبهم و مغایر سیاست های کلی نظام قانونگذاری است. آیا منظور از واگذاری اختیار سیاستگذاری به سازمان های مردم نهاد، مشارکت این سازمان ها در سیاستگذاری و یا اعطای حق سیاستگذاری به شکل مستقیم است؟ ۱۴- در بند (ث) جزء (۳) ماده (۴) طرح مذکور، واژه «سایت» واژه انگلیسی است و کاربرد آن مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است. ۱۵- در بند (ج) جزء (۳) ماده (۴) طرح مذکور، عبارت «هر نوع برنامه» مبهم و مغایر بند (۹) سیاست های کلی نظام قانونگذاری است. ۱۶- در ماده (۷) طرح مذکور، «واژه «آژانس» واژه بیگانه است و کاربرد آن مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است. ۱۷- در ماده (۷) طرح مذکور، تکلیف سازمان به اطلاع رساندن هیات نظارت در زمان عقد قرارداد مبهم بوده و مشخص نیست نوع نظارت اطلاعی و یا استصوابی است. ۱۸- در ماده (۱۰) طرح مذکور، تقسیم بندی مناسب تری جایگزین تقسیم بندی به قبل و بعد از انقلاب گردد. ۱۹- در ماده (۱۱) طرح مذکور، عبارت «نحوه بررسی باید چگونه ای باشد که به وظایف سازمان خلی وارد نیاید»، مبهم و مغایر بند (۹) سیاست های کلی نظام قانونگذاری است. ۲۰- در ماده (۱۱) طرح مذکور، مناسب است ضمانت اجرای مناسب در راستای تخلف از حکم مقرر در ماده تعیین شود. ۲۱- در ماده (۱۲) طرح مذکور، مناسب است نحوه اطلاع اعم از کتبی یا شفاهی تصریح گردد. ۲۲- در ماده (۱۹) طرح مذکور، عناوین بطور کامل و بصورت «تابعیت جمهوری اسلامی ایران» و «التزام به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران» درج شود. ۲۳- در بند (ب) ماده (۲۱) طرح مذکور، شماره ماده ارجاع داده شده صحیح نیست. ۲۴- در بند (پ) ماده (۲۱) طرح مذکور، تابعیت جمهوری اسلامی ایران بصورت کامل درج شود. ۲۵- موضوع تبصره (۴) ماده (۲۴) با ماده (۲۳) تشابه موضوعی داشته و مناسب است در قسمت مربوطه مطرح شود. ۲۶- در بند (ت) ماده (۲۷) طرح مذکور، واژه «مواد» زائد و موجب تفاوت در معنای ماده می شود. ۲۷- در تبصره (۲) ماده (۳۱) طرح مذکور، واگذاری دارایی های مشخص نشده و ممکن است در تعارض با حقوق مکتسبه اشخاص حقیقی تشکیل دهنده قرار گیرد. ۲۸- در ماده (۳۴) طرح مذکور، مناسب است قوانین معارض، احصاء شود.

تعداد برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

در اجرای بند (۱)		
۱	در خصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط	☐ وجود ندارد ☒ وجود دارد که به ضمیمه تقدیم می شود.
۲	در خصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض	☒ وجود ندارد ☐ وجود دارد که به ضمیمه تقدیم می شود.

در اجرای بند (۳) :

نظر اداره کل مربوطه در خصوص لزوم قانونگذاری بر اساس طرح/لایحه جاری به ثبت نرسیده است.

تعداد برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

نظر اداره کل به انضمام سوابق قانونی

الف- نظر اداره کل

--

ب- سوابق قانونی

قوانین مرتبط به شرح زیر تقدیم می گردد :

عنوان قانون: آیین نامه تشکّل های مردم نهاد مصوب ۱۳۹۵/۰۵/۲۷ با اصلاحات و الحاقات
بعدی==منقح ۱۳۹۹/۹/۲۵ مصوب: ۱۳۹۵/۰۵/۲۷

بخش های قانون: تمام متن